

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки
Кафедра обліку і фінансів

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету ІТЕ
_____/ Тетяна ШТЕРМА/
«__» _____ 2025 р.

СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
«Економіка та основи ІТ-бізнесу»

Освітньо-професійна програма:	<u>Комп'ютерні науки</u>
Спеціальність:	<u>Комп'ютерні науки</u>
Галузь знань:	<u>Інформаційні технології</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	Штерма Тетяна Василівна – доктор економічних наук, професор
Профайл викладача:	https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-computer-systems-and-technologies/
E-mail:	sht.tatjana@gmail.com
Консультації:	четвер з 10.00 до 16.00.

1. Анотація (призначення навчальної дисципліни).

Освітній компонент «Економіка та основи ІТ-бізнесу» є складовою навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань **Інформаційні технології** спеціальності **Комп'ютерні науки**, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 3 кредити. Форма підсумкового контролю - залік.

Навчальна дисципліна формує у студентів систему знань з економіки підприємства, розкриває особливості організації та функціонування ІТ-бізнесу. У результаті вивчення даної освітньої компоненти студенти набувають вмінь і навичок здійснювати розрахунки економічних показників, оцінювати ефективність господарювання підприємства в інформаційній сфері економіки, виявляти резерви покращення його діяльності, приймати правильні управлінські рішення.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни.

Мета: набуття студентами спеціальних знань у галузі економіки та основ ІТ - бізнесу та вміння використовувати набуті знання у практичній діяльності.

Завдання: поглиблення економічних знань студентів, придбання практичних навичок самостійного проведення економічних розрахунків, вироблення вміння пов'язувати теоретичні питання з проблемами у роботі ІТ-підприємств і на основі проведених розрахунків правильно оцінювати досягнуті результати діяльності підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- понятійний та категорійний апарат щодо економіки та організації компанії ІТ-бізнесу;
- економічну сутність та основні види інформаційних продуктів і послуг;
- основні принципи та підходи до обґрунтування вибору інформаційного виробництва як специфічного виду діяльності, зокрема особливості кінцевого продукту, інформації як ресурсу і товару;
- технологію організації маркетингової діяльності в інформаційному бізнесі;
- критерії відношення підприємства до інформаційної компанії;
- методи обґрунтування доцільності створення тієї чи іншої організаційної форми інформаційного бізнесу;
- класифікацію видів інформаційної діяльності, інформаційної сфери економіки;
- форми електронного бізнесу та порядку розрахунків зі споживачами інформаційних товарів;

вміти:

- визначати фактори, які впливають на різні аспекти діяльності підприємств ІТ-індустрії;
- використовувати механізми ІТ-менеджменту;
- використовувати методи планування та аналізу інформаційного бізнесу і тенденції його розвитку;
- визначати основні елементи ринкової та інформаційної економіки;
- організовувати маркетингову діяльність в інформаційному бізнесі

3. Пререквізити:

ОК10 Антикорупція та доброчесність

4. Компетентності та результати навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів інформаційних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК5.Здатність здійснювати формалізований опис задач дослідження операцій в організаційно-технічних і соціально-економічних системах різного призначення, визначати їх оптимальні розв'язки, будувати моделі оптимального управління з урахуванням змін економічної ситуації, оптимізувати процеси управління в системах різного призначення та рівня ієрархії.

Програмні результати навчання

ПРН11. Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог і обмежень замовника, вміти розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт).

РН14. Застосовувати знання методології та CASE-засобів проектування складних систем, методів структурного аналізу систем, об'єктноорієнтованої методології проектування при розробці і дослідженні функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем.

РН17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

РН19. Усвідомлювати роль і розвиток комп'ютерних наук у суспільстві, дотримуватися професійних, моральних, наукових і культурних цінностей, принципів здорового способу життя та відповідально реалізовувати свої права й обов'язки відповідно до цінностей демократичного суспільства й верховенства права в Україні.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Економіка управління підприємством та системна модель бізнесу

Тема 1. Економіка підприємства.

Тема 2. Загальний менеджмент, функції і методи управління.

Тема 3. Маркетинг: система маркетингу на підприємстві, методи дослідження ринків, маркетингове планування.

Тема 4. Стратегічний менеджмент: модель, стратегії, технології стратегічного планування (PEST, SWOT, BCG, SNW та ін.)

Тема 5. Фінансовий менеджмент.

Тема 6. Бізнес-планування: розробка бізнес-плану, джерела інвестицій.

Тема 7. Бухгалтерський облік і оподаткування.

Змістовий модуль 2. Стандарти MRP II в системі IT-підприємства.

Тема 8. Організація IT-бізнесу.

Тема 9. Прогнозування діяльності IT-підприємства

Тема 10. Маркетинг, управління продажами. Логістика.

Тема 11. Управління ресурсами. Бюджетування та контролінг.

Тема 12. Аналіз і оптимізація діяльності IT-підприємства.

Тема 13. Управління персоналом та кадрова політика в IT-бізнесі.

6. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп **методів навчання:**

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-2 бали);
- письмове опитування - (0-2 бали);

- тестування; (0-2 бали);
- презентація результатів виконаних завдань, доповіді; (0-5 балів);
- аналітичні звіти; (0-5 балів);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-2 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5 балів);
- публікація тез чи статті (5 балів);
- модульна контрольна робота (10 балів).

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни у формі заліку.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та державній науковій освіті	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Поточний контроль		Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

7.Рекомендована література

1. Конституція України URL:<https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
2. Бюджетний кодекс України URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
3. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Митний кодекс. URL: <https://precedent.ua/4495-17>
5. Галушка З.І., Бойда С.В., Клевчик Л.Л. Мікро- та макроекономіка: теорія і практика : підручник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2024. 388 с
6. Голобородько А.Ю., Гусєва О.Ю., Легомінова С.В. Цифрова економіка. Київ : Видавництво ДУТ , 2020. 400 с.
7. Заярнюк О.В., Сторожук О.В., Сокурєнко О.Ю. Організація ІТ-бізнесу: особливості менеджменту в контексті соціальної відповідальності в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2024. №64.
8. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
9. Економіка підприємства: навч. посіб. (у схемах і таблицях) / кол. авт.; ред. Фісуненко П. А. - Дніпро : ДДУВС, 2024. - 150 с.
10. Куцик П. О., Процикевич А. І. Розвиток інвестиційних процесів на ринку ІТ-послуг: методологія та практика державного регулювання : монографія. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного, 2022. 224 с.
11. Кошеля Д.І. Концептуальні засади організації бізнесу в ІТ-сфері. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 5. С. 106-112.
12. Лісовська Ю. П. Кібербезпека: ризики та заходи : навч. посіб. Київ : Кондор, 2021. 272 с.
13. Лозовська Л. І., Бандоріна Л. М., Савчук Р. В., Удачина К. О. Економічна кібернетика : навч. посіб. Дніпро : УДУНТ, 2022. 152 с. URL: <http://eadnurt.diiit.edu.ua/jspui/handle/123456789/15713>
14. Менеджмент стартап-проектів [Електронний ресурс]: навчальний наочний посібник / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, М. О. Кравченко, К. О. Копішинська. КПІ ім. Ігоря Сікорського. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 435 с. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43531>
15. Моделювання бізнес-процесів та управління ІТ-проектами електронний навчальний посібник комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс]. Вид. 2-ге, змін.та доповн. / Є. М. Крижановський, А. Р. Яцолт, С. О. Жуков. – Вінниця : ВНТУ, 2022. – 129 с.
16. Савчук Л. М. «Організація та ведення ІТ-бізнесу»: навч. посіб / Л.М. Савчук, К.О. Удачина, Р.В. Савчук – Дніпро: УДУНТ, 2022. – 117 с.
17. Українська Л.О., Шифріна Н.І. Особливості організації інноваційних бізнес-процесів в інформаційній економіці. *Вісник економіки*. 2023. № 83. С. 157-164.

Допоміжні джерела інформації

1. Аудиторська палата України. URL: <http://www.apu.com.ua>
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
3. Державна аудиторська служба України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
4. Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=uk>

7. Державна фіскальна служба України. URL: <http://sfs.gov.ua>
8. Кабінет Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
9. Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
10. Міністерство закордонних справ України . URL: <http://www.mfa.gov.ua>
11. Міністерство соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
12. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
13. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>.
14. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
15. Пенсійний фонд України. URL: <http://www.pfu.gov.ua>.
16. Рахункова палата України. URL: <http://www.acrada.gov.ua/control/main/uk/index>